

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2018 m. sausio 16 d.

Europos Centrinio Banko vykdomas krizių valdymas: reikšminga krizių valdymo sistema, tačiau išlieka trūkumų, teigia ES auditoriai

Kaip teigiama naujoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje, Europos Centrinis Bankas sukūrė reikšmingą krizių valdymo sistemą, tačiau išlieka kai kurių spręstinių trūkumų. Auditorių nuomone, reikėtų pagerinti darbuotojams skirtas rekomendacijas dėl ankstyvos intervencijos ir dėl „žlungančių ar galinčių žlugti“ bankų vertinimo.

2014 metais ECB prisiėmė plačius įsipareigojimus dėl bankų priežiūros. Šiuo metu euro zonoje yra apie 120 į jo kompetencijos sritį patenkančių bankų. Naujuose teisės aktuose vis didesnis dėmesys skiriamas ECB priežiūros vaidmens stiprinimui atsiradus požymių, jog ES esantis sisteminės svarbos bankas susidūrė su sunkumais. Kuriam nors bankui pasiekus tašką, kur jis tampa žlungančiu ar galinčiu žlugti, jo pertvarkymo užduotį perima Bendra pertvarkymo valdyba. Auditoriai nustatė, kad savo priežiūros įgaliojimų ribose ECB faktiškai sukūrė reikšmingą krizių valdymo sistemą.

Ištekliai, skirti vertinti gaivinimo planus bei prižiūrėti krizės ištiktus bankus, regis yra patenkinami, nepaisant kai kurių pradinio planavimo trūkumų ir būtinybės gerinti darbuotojų paskyrimą labiausiai neatidėliotoms situacijoms spręsti.

ECB baigia rengti susitarimus dėl išorės bendradarbiavimo ir koordinavimo su kitomis priežiūros institucijomis ir Bendra pertvarkymo valdyba. Auditoriai vis dėlto mano, jog svarbiausi klausimai gali būti sprendžiami pavėluotai ir tai gali apriboti dalijimąsi informacija bei atitraukti dėmesį nuo koordinavimo efektyvumo.

Yra parengtos bankų gaivinimo planams vertinti skirtos procedūros ir vertintojai turi prieigą prie naudingų priemonių ir rekomendacijų. Tačiau, gaivinimo planų vertinimų rezultatai nėra sistemaiškai naudojami nustatant krizes ir į jas reaguojant.

ECB krizių valdymo veiklos sistema turi keletą trūkumų, be to, matomi neefektyvaus įgyvendinimo ženklai. Rekomendacijos dėl ankstyvų intervencinių vertinimų nėra iki galo parengtos ir jose nėra apibrėžtų objektyvių kriterijų ar rodiklių, kuriais remiantis būtų galima nustatyti, kad banką ištiko krizė. Nėra rekomendacijų, kaip geriausia naudoti ECB įgaliojimus, susiklosčius konkrečiau scenarijaus aplinkybėms, taip pat nėra pakankamos rekomendacijos dėl „žlungančių arba galinčių žlugti“ įstaigų vertinimų, atsižvelgiant į jų taikymo sritį ir išsamumą.

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų priimtos specialiosios ataskaitos pagrindines mintis.

Visą ataskaitą rasite čia www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – atstovas ryšiams su visuomene

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – atstovas spaudai

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Auditoriai pateikia įvairių rekomendacijų, kuriomis siekiama pagerinti ECB vykdomos krizių valdymo veiklos efektyvumą. Pavyzdžiui, kaip geriau išnaudoti įžvalgas, gautas iš ankstesnių gaivinimo planų vertinimų ir kaip gauti patikinimą dėl įstaigų, kurių finansinė būklė gerokai pablogėjo, turto kokybės.

Auditoriai taip pat pažymi, kad nepaisant tam tikro teigiamo bendradarbiavimo, ECB atsisakė pateikti svarbius įrodymus, kurių prašė Audito Rūmai. Tai neigiamai paveikė audito darbą ir nors Audito Rūmai galėjo padaryti bendras išvadas dėl ECB procesų koncepcijos, tačiau negalėjo patvirtinti jo praktinės krizės valdymo veiklos efektyvumo.

Platesnis kontekstas

Audito Rūmai yra įgalioti audituoti ECB valdymo veiklos efektyvumą. Tai antrasis auditas ECB vaidmens prižiūrint bankus tema, kuris papildė jų vykdytą Bendros pertvarkymo valdybos (BPV) auditą, kurio ataskaita paskelbta vos prieš mėnesį. Savaiame suprantama, kad abiejose ataskaitose yra bendrų temų, ir mes nustatėme, kad ir šioje audito ataskaitoje ir ataskaitoje dėl BPV pažymima būtinybė pagerinti šių abiejų įstaigų sąveiką. Ankstyvas įsitraukimas, geras informacijos tiekimas ir užtikrinimas, kad tarp jų nebūtų reikšmingų reglamentavimo ir priežiūros spragų, yra nepaprastai svarbios efektyvaus bankų krizės valdymo sąlygos. BPV ir ECB sudarė susitarimo memorandumą, kuriame pateikiamos rekomendacijos šiais klausimais, tačiau jas būtina pagerinti, taip pat teisės aktų kūrėjai turėtų apsvarstyti veiksmus, leisiančius suderinti BPV ir ECB įgaliojimus ir pagerinti keitimąsi informacija tarp šių įstaigų.

Auditoriai pažymi, kad ir ECB, ir BPV sutiko su dauguma atitinkamose audito ataskaitose pateiktų rekomendacijų. Auditoriai toliau stebės ir tikrins, kaip jos bus įgyvendinamos.

Pastabos leidėjams

2008 m. finansų krizė ES finansų reguliavimo srityje sukėlė didelių pokyčių. Bankų priežiūros teisinė sistema buvo sustiprinta, o 2014 m. buvo sukurtas Bendras priežiūros mechanizmas (BPM). Atsakomybė už didelių euro zonos bankų priežiūrą perduota Europos Centriniam Bankui (ECB). BPM sudaro ECB ir nacionalinės dalyvaujančių šalių priežiūros institucijos. Vienas pagrindinių jo tikslų – didinti euro zonos bankų sistemos stabilumą. ECB dirba per tūkstantį priežiūros srities darbuotojų.

Šio audito tikslais auditoriai nagrinėjo, kaip ECB vykdo krizių valdymą savo priežiūros įgaliojimų ribose. Vykdam krizių valdymą, priežiūros institucija nustato, ar pablogėjo banko finansinė būklė, ir, prireikus, panaudoja ankstyvos intervencijos įgaliojimus. Taip pat bankai atlieka išankstinį gaivinimo planavimą, kad pasirengtų krizinėms padėtimis.

Atsižvelgdami į jų svarbą, Audito Rūmai atliko keletą bankų ir kitų finansinių bendrovių reglamentavimo ir priežiūros infrastruktūros auditų bei numatė naujų auditų ateityje. Šis auditas yra antrasis Audito Rūmų auditas, skirtas su sunkumais susidūrusių ES bankų pertvarkymo sistemoms. Pirmoji ataskaita paskelbta 2017 m. gruodžio mėn. pavadinimu „Bendras pertvarkymo mechanizmas: sudėtinga bankų sąjungos užduotis pradėta vykdyti, bet dar daug reikia nuveikti“.

Taip pat šią ataskaitą reikėtų skaityti, atsižvelgiant į Audito Rūmų 2016 metų auditą „Bendras priežiūros mechanizmas. Pradžia gera, bet tam tikras sritis reikia tobulinti“. Pastarojoje, pirmoje, ataskaitoje, nagrinėjančioje, kaip efektyviai ECB priežiūros funkcijos užtikrino efektyvų ECB sukurtos bendros priežiūros sistemos valdymą.

Specialioji ataskaita Nr. 2/2018: „ECB vykdomos bankų krizių valdymo veiklos efektyvumas“ paskelbta 23 ES kalbomis Europos Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu) 23 ES kalbomis.